

Пашис Л. О.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Усик Л. М.

Черкаський державний технологічний університет

Сидор А. Р.

Національний університет «Львівська політехніка»

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА ЦИФРОВИХ КОМУНІКАЦІЙ НА ЛЕКСИЧНІ ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Дослідження закономірностей розвитку лексики сучасної англійської мови набуває особливої ваги у нинішніх умовах суспільного розвитку. Актуальною тенденцією сучасності позиціюється активне поповнення лексичного запасу англійської мови інноваціями, що спричинено інтеграцією нових дефініцій. Метою статті є аналіз лексичних інновацій в англійській мові під впливом цифрових комунікаційних інструментів та соціальних мереж. У дослідженні розглянуто передумови виникнення нових та апгрейду традиційних лексичних одиниць англійської мови у сучасних галузях інформаційно-комунікаційного поля. Із позиції науково-лінгвістичного аналізу вивчено специфіку впливу соціальних мереж на розвиток лексики англійської мови. Об'єктом дослідження є сучасна англійська лексика в умовах цифрової комунікації в межах соціальних платформ (TikTok, Facebook, Twitter, Instagram). Матеріалом дослідження слугують лексичні одиниці сучасної англійської мови, які сформувались та поширились у соціальних мережах. Умовно диференційовано зазначені лексичні зміни на декілька груп – скорочення та акроніми, неологізми, хештеги, фразеологічні одиниці та меми. У дослідженні приведено ряд прикладів унікальних способів формації лексичних інновацій. Обґрунтовано, що стрімка трансформація автоматизації суспільного життя та цифровізації комунікаційного середовища призводить до оновлення традиційної і формування новітньої лексичної термінології. З'ясовано, що сучасна англійська мова вбачається найбільш використовуваною в сфері комунікації, а її лексичний запас активно збагачується в процесі крос-культурного спілкування у міжнародному форматі. Досліджено філософську основу комунікаційних технологій в контексті підвищення рівня залученості до процесу спілкування, емпатії та інтерактивності. Обґрунтовано, що разом із новими можливостями, розвиток цифрового простору супроводжується низкою викликів, зокрема – підвищенням рівня поляризації суспільства, поширенням дезінформації, маніпуляцією громадською думкою, що знаходить відображення у лексиці. Доведено, що процес формування лексичних інновацій під впливом соціальних мереж та цифрових комунікацій сприяє інтенсивному розвитку мовленнєво-комунікаційної лексичної наповненості сучасної англійської мови.

Ключові слова: комунікаційний процес, лексичні інновації, цифровізація, соціальні мережі, фразеологічні одиниці, меми, неологізми, скорочення.

Постановка проблеми. Феномен цифрових комунікацій та соціальних мереж набуває стрімкого поступу, що відзначається на розширенні лексичного різноманіття англійської як ключової мови міжнародного спілкування. Соціальні платформи, зокрема популярні наразі Instagram, TikTok, Twitter та Facebook трансформують традиційне комунікаційне середовище, формуючи та поширюючи різноманітні скорочення, неологізми, сленгові вирази, меми, хештеги. Як результат,

лексика англійської мови не лише адаптується до динамічних комунікаційних умов сучасності, але й активно розширюється шляхом інтеграції значного обсягу нових слів та виразів.

Процес формування цифрової лексики є відображенням нових понять, специфіки комунікаційної культури на тлі стрімкого інтерактивного апгрейду та пріоритетності візуалізації. Актуальність тематики дослідження зумовлена необхідністю розширеного аналізу процесу імплементації

тації лексичних інновацій у сучасну англійську мову під впливом соціальних мереж та цифрового інформаційного інструментарію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Досліджувана проблематика знаходить відображення у сучасних публікаціях та наукових напрацюваннях багатьох учених. Так, О. Стойка, І. Попович, В. Пітьовка [1] та О. Зубенко [2] аналізують варіативність інноваційного комунікаційного лексичного інструментарію в англійському середовищі. Н. Yuzkiv та ін. [3] досліджують методологію формування лексичних інновацій у соціальних мережах та поширення їх у англійському середовищі. На продовження, Z. Sun та ін. [4] вивчають потенціал штучного інтелекту в контексті формування нових лексичних дефініцій.

Актуальністю відрізняються публікації А. Morales [5], J. Rueger та ін. [6], котрі спеціалізуються на поглибленому дослідженні англійської мови в умовах стрімкого розвитку мережі Інтернет та мобільних технологій. Учені розглядають динаміку способів використання мови, у тому числі, емодзі, скорочення, хештеги. М. Cabré Castellví [7] досліджує, яким чином соціальні мережі та інтернет-комунікація впливають на лексику та стиль сучасної англійської мови.

З-поміж вітчизняних науковців варто виокремити Д. Зауташвілі [8], М. Кізіль [9], Г. Кузнецової [10]. Авторами Ю. Попович, В. Бялик [11], Д. Сизонов [12] розглядаються питання перекладу та адаптації нової цифрової лексики, виникнення неологізмів під впливом соціальних мереж, креативні аспекти словотворення в онлайн-комунікації. Водночас, аналіз сучасної динаміки мовних норм і стандартів під впливом цифрових комунікацій залишається актуальним на тлі важливості відслідковування змін у культурних та соціальних практиках, що знаходять вираження через мовний інструментарій.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз лексичних інновацій в англійській мові, які виникли під впливом цифрових комунікаційних інструментів та соціальних мереж.

Виклад основного матеріалу. Актуальна концепція розвитку лексики англійської мови включає формування спеціалізованих словників для фіксації лексичних інновацій. Зокрема, прикладом таких формацій виступає Oxford English Dictionary – Оксфордський словник англійської мови, у межах якого проходить систематична актуалізація нових слів, конкретизація їх дефініцій та етимології [5]. Вагомими, виступають, також, словники Urban Dictionary, Cambridge English

Dictionary, Merriam-Webster, котрі репрезентують оновлені лексичні тенденції, а у словнику Urban Dictionary користувачам надається можливість самостійного долучення та пояснення нових сленгових виразів [7].

Англійська мова, що виступає сьогодні у ролі глобальної мови міжнародної комунікації, підпадає під суттєвий вплив інноваційних медіа, що зумовлює появу лексичних інновацій. Зазвичай, нові вирази та слова формуються та поширюються на популярних соціальних платформах та репрезентують актуальні тенденції культурного розвитку в контексті стрімкої цифрової комунікації. Це пояснюється фактом значного впливу соціальних мереж на характер комунікації, широким охопленням аудиторії та миттєвим поширенням нових лексичних формацій в певних колах спілкування.

Швидкість та зручність численних соціальних контактів у мережі безпосередньо корелюють з динамікою англійської мови. Водночас, нівелювання географічних відстаней розширює, при цьому, вплив крос-культурної комунікації [9]. Аналітика процесів спілкування у онлайн-спільнотах дозволяє одержати точну та детальну інформацію про різноманітність сучасної популяції, а дослідження платформ Instagram, TikTok, Twitter та Facebook дає змогу диференціювати лексичні зміни.

Серед зазначених лексичних інновацій можна виокремити декілька основних груп, виходячи із пріоритетних комунікативних функцій в середовищі цифрових комунікацій [13]. З-поміж них детальнішого розгляду потребують такі:

Неологізми – нові лексичні формації, що сформовані як наслідок акту номінації, здебільшого, для характеристики дефініції відомих понять у новому контексті. До них відносяться повністю нові за змістом та формою слова, що позиціонуються результатом запозичень чи додання кореневих елементів.

Неологізми вбачаються максимально помітною лексичною зміною внаслідок розвитку цифрових комунікацій та соціальних мереж. Зокрема, такі дефініції, як *influencer* (особа, що чинить суттєвий вплив на аудиторію користувачів за посередництвом соцмережі), *me* (міні-зображення для передачі ідеї у гумористичних цілях), *selfie* (фото самого себе), *unfriend* (видалення зі списку друзів), *ghosting* (відкрите ігнорування певної особи без пояснення причин) наразі успішно інтегрувались до англійського середовища, позначаючи виникнення абсолютно нових явищ [11].

Власне, за призначенням серед неологізмів можна виділити чотири основні групи:

– неологізми-номінації певних понять і явищ, котрі раніше існували, проте не були детерміновані в дефініційному полі з певних причин, наприклад, *wild cycling*;

– неологізми-номінації абсолютно нових для соціокультурного досвіду явищ і понять, наприклад, *cyberterrorism*;

– неологізми-синоніми, тотожні за стилістичним забарвленням і значенням уже присутнім у традиційному лексиконі англійської мови дефініціям, наприклад, *yucky – disgusting*;

– неологізми-номінації прогнозованих, фантазійних явищ, що не існують в реальному житті, проте ймовірні у перспективі, наприклад, *cultured meat*.

За специфікою взаємодії плану змісту та плану вираження неологізми диференціюємо на:

– трансномінації, у межах яких новизна змісту синергізується з новизною форми, наприклад, *troll*;

– лексичні інновації, які асимілюють новизну форми з усталеним раніше значенням, якому відповідала інша форма, наприклад, *rainbowlicious*;

– переосмислення (семантичні інновації), де нове значення детермінується вже існуючою формою, наприклад, *on point* [14].

Іншою категорією лексичних інновацій під впливом соціальних мереж є **скорочення та акроніми**. Скорочення вбачаються значущим елементом комунікаційного процесу на тлі підвищення темпу останнього. Поширені в соціокультурному середовищі скорочення є зручними у використанні, економлять часовий ресурс, забезпечують швидкість інформаційного обміну, характеризуються крос-культурною універсальністю. Наприклад: *XOXO – Hugs and kisses*, *LOL – laugh out loud*, *NP – No problem*, *IDK – I don't know*, *GTG – Got to go*, *BAE – Before anyone else*, *ICYMI – In case you missed it*.

Фразеологічні одиниці та мему. Мему – важлива компонента цифрової культури, що трансформує лексику англійської мови та завдяки соцмережам стрімко набуває популярності, перетворюючись на характерні символи певних соціальних явищ чи емоцій, наприклад, *Feels good man*, *Catch me outside*, *Ok boomer*. Загалом, мем асимілює функціонал розважально-інформаційного характеру, поширюючи прецедентну інформацію в форматі текстово-графічного вираження. Мему виступають рушійною силою для поширення медійних фразеологізмів, і цей процес має зворотний ефект – фразеологія у просторі цифрової комунікації виступає джерелом нових мемів [12].

Хештеги наділені унікальним функціоналом у соціальних мережах. Лексичні одиниці, що виникають на основі слів чи фраз, що починаються і з хештега, не тільки слугують маркерами певних тем, але й асимілюють користувачів за певними інтересами, створюючи нові комунікативні спільноти та інтегруючи інноваційні посилення у суспільну свідомість (наприклад, *#Foodie*, *#FOMO*, *#ThrowbackThursday*). З-поміж англійських хештегів найпопулярнішими є лаконічні, складені з одного-двох слів, аббревіатур або ж числових скорочень: *#me*, *#instadaily*, *#selfie*, *#followme*, *#fun*, *#summe,r*, *#photooftheday*, *#instalike*, *#swag*, *#smile*, *#follow4follow*, *#love*, *#tflers*, *#like4like*, *#instagood*, *#amazing*, *#friends*, *#happy* тощо [13].

Динаміка лексики сучасної англійської мови відображає стрімкий розвиток цифрових комунікаційних технологій та соціокультурну трансформацію. Така динаміка виконує ряд функцій, зокрема:

– адаптивну – передбачає поетапну інтеграцію до нових явищ, технологій та реалій, наприклад, неологізми *emoji*, *podcast*, *streaming*, *cloud computing*, що виражають інноваційні шляхи та засоби комунікаційної взаємодії в цифровому просторі;

– комунікаційну – забезпечення швидкої, лаконічної та ефективної комунікації шляхом спрощення способу вираження думок, мінімізації використовуваних слів, оптимізації процесів інформаційного обміну: наприклад, аббревіатури *FF – Follow Friday*, *RT – Retweet*, *BRB – be right back*, що є особливо зручним для реагування та вираження емоцій у постах в соцмережах чи мобільних меседжах;

– соціокультурну – лексичні інновації відображають тенденції культурного та соціального поступу в цифровому середовищі, репрезентуючи ключові суспільні настрої, інтерпретуючи поведінкові патерни, стаючи своєрідними символами для окремих соціальних груп: наприклад, *vibe*, *FOMO – fear of missing out*, *YOLO – you only live once* тощо;

– глобалізаційну – лексичні інновації виступають засобом міжкультурної адаптації у контексті загальноприйнятих комунікаційних стандартів, що дає змогу нівелювати культурні бар'єри, асимілюючи різні категорії користувачів у цифровому просторі: наприклад, *viral*, *app*, *stream*, *cloud* тощо;

– креативну: лексичні інновації, що виникають в межах соціальних платформ, дають змогу експериментувати з мовним інструментарієм, винаходити нових форм мовлення через обмеженість числа

символів та необхідність вираження складних ідей у мінімальні часові терміни, наприклад: *I had to write a tweetstorm to explain my thoughts on this issue*, *Tweetstorm* тощо;

– трансформаційну – лексичні інновації чинять суттєвий вплив на традиційну мовну формацію, інтегруючи нові вирази та слова у повсякденне використання, наприклад, інтернет-терміни *App* (*Application*), *vlog* (*videoblog*), що наразі активно застосовуються навіть у процесі офіційної комунікації.

Необхідно зауважити, що лексичні інновації, які формуються та поширюються за посередництвом соціальних мереж, характеризуються певними особливостями функціонування. Так як вони доволі часто репрезентують специфічні соціокультурні аспекти, то ймовірно є швидка втрата їх дефініції чи актуальності, наприклад, *planking*. Водночас, окремі слова продовжують використовуватись у лексиконі навіть за умов трансформації їх первинного значення (наприклад, *viral*). Зазначене свідчить про спроможність лексичних інновацій цифрових комунікацій та соціальних мереж динамічно адаптуватися до нових контекстів, що надає їм значущості в процесі розвитку сучасної англійської мови.

Таким чином, англійське середовище на сьогодні характеризується високою адаптаційною здатністю до динамічних умов суспільного розвитку та інтеграції нових цифрових технологій. Лексичні інновації виступають рушійною силою розвитку словникового запасу сучасної англійської мови, детермінуючи нові явища та процеси, здійснюючи їх трансфер у повсякденну комунікацію в онлайн- та офлайн-форматах. Так як цифрове середовище спілкування продовжує інтенсивно розвиватись, потенціал подальшої адаптації сучасної англійської мови до нових соціокультурних концепцій характеризується очевидною перспективністю.

Висновки. Лексична компонентність англійської мови характеризується постійною динамікою, що зумовлено інтеграцією нових комунікативних та когнітивних потреб суспільства. Сучасний розвиток інформаційно-комунікаційних рішень сприяє виникненню нових дефініцій та понять на тлі стрімкого інтерактивного апгрейду

та пріоритетності візуалізації. Водночас, соціальні платформи, зокрема поширені Instagram, TikTok, Twitter та Facebook здійснюють трансфер різноманітних неологізмів, скорочень, мемів, хештегів, сленгових виразів до традиційного комунікаційного середовища.

Лексикографічна концепція аналітики розвитку англійської мови передбачає застосування спеціалізованих цифрових словників, де систематизуються нові вирази та слова, що утворюються під впливом цифрового прогресу, соціальних змін та глобалізації. Соціальні мережі суттєво впливають на апгрейд сучасного лексикону англійської мови, розширюючи його новими фразами, аббревіатурами, скороченнями та стилістичними особливостями. Зазначене комплементує інноваційним вимогам комунікації, де пріоритетами виступають візуалізація та швидкість передачі інформації.

Соціальні платформи, які слугують джерелом формування та поширення мемів, неологізмів та інших лексем, надають мові рис універсальності, адаптивності та мультифункціональності. Лексичні інновації віддзеркалюють особливості соціокультурних трансформацій та технологічного розвитку на тлі глобальної цифровізації та апгрейду комунікаційного простору. При цьому, різні категорії інновацій володіють власним функціоналом: неологізми слугують засобами конструювання ідентичності окремих соціальних груп, хештеги забезпечують безперешкодну комунікаційну взаємодію користувачів у міжкультурному контексті, меми володіють функціоналом розважально-інформаційного характеру, поширюючи прецедентну інформацію в форматі текстово-графічного вираження.

Незважаючи на те, що розвиток цифрового простору супроводжується низкою викликів, зокрема – підвищенням рівня поляризації суспільства, маніпуляцією громадською думкою, поширенням дезінформації, формування лексичних інновацій під впливом соціальних мереж та цифрових комунікацій сприяє інтенсивному розвитку мовленнєво-комунікаційної лексичної наповненості сучасної англійської мови, змінює комунікаційні практики та стає невід’ємною складовою мовної еволюції.

Список літератури:

1. Стойка О. Я., Попович І. Є., Пітьовка В. В. Мовні зміни в англійській мові під впливом соціальних мереж та інтернет-комунікації. *Вісник науки та освіти. Серія «Філологія»*. 2024. № 11(29). С. 636–646. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/69259> (дата звернення: 20.02.2025)

2. Зубенко О. Вплив соціальних мереж на сучасний лексикон англійської мови. *Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки»*. 2024. №4. С. 38–44. <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2024.4.6> (дата звернення: 20.02.2025)
3. Yuzkiv H. I., Ivanenko I. M., Marchenko N. V., Kosharna N.V., Medvid N. S. Innovative Methods in Language Disciplines During Profile Training Implementation. *International Journal of Higher Education*. 2020. Vol. 9(7). Pp. 230–242. URL: <https://doi.org/10.5430/ijhe.v9n7p230> (дата звернення: 19.02.2025)
4. Sun Z., Anbarasan M., Praveen Kumar D. J. C. I. Design of online intelligent English teaching platform based on artificial intelligence techniques. *Computational Intelligence*. 2021. №37(3). Pp. 1166–1180. <https://doi.org/10.1111/coin.12351> (дата звернення: 16.02.2025)
5. Morales A. H. The impact of the Internet and the digital age on English vocabulary. 2023. 20 p. URL: https://dspace.uib.es/xmlui/bitstream/handle/11201/164831/Herrero_Morales_Alba.pdf?sequence=1&isAllowed=y. (дата звернення: 19.02.2025)
6. Rueger J., Dolfsma W., Aalbers R. Mining and analysing online social networks: Studying the dynamics of digital peer support. *MethodsX*. 2023. № 10. Pp. 1–15. <https://doi.org/10.1016/j.mex.2023.102005> (дата звернення: 19.02.2025)
7. Cabré Castellví M. Theories of terminology: Their description, prescription and explanation. *Terminology*. 2003. №9. Pp. 163–199. URL: 10.1075/term.9.2.03cab
8. Заутаєв Д. Тенденції запозичення та адаптації комп'ютерної термінології (на матеріалі англійської, російської та грузинської мов): дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Тбілісі, 2009. 166 с.
9. Кізіль М. А. Структурно-семантичні та соціофункціональні параметри мета-терміносистеми англійської мови сфери комп'ютерних технологій: дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Запоріжжя, 2016. 241 с. URL: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/02_2016/Kizil_dis.pdf (дата звернення: 19.02.2025)
10. Кузнєцова Г. П. Аналіз появи нових ІТ термінів англійської мови у різних галузях діяльності в процесі розвитку інформаційних технологій. *Записки з романо-германської філології*. 2023. №2 (51). С. 128–138. [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2023.2\(51\).296826](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2023.2(51).296826) (дата звернення: 19.02.2025)
11. Попович Ю. В., Бялик В. Д. Поняття термінології та терміносистеми в сучасній лінгвістиці. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації*. 2020. Том 31 (70). № 2(2). С. 206–210. DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.2-2/36> (дата звернення: 21.02.2025)
12. Сизонов Д. Ю. Фразеологізація інтернет-мемів. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. 2023. № XLVII. С. 69–81. <https://doi.org/10.17721/APULTP.2023.47.69-81> (дата звернення: 21.02.2025)
13. Сунько Н. О., Бабюк М. В. Переклад скорочень як засобів мовної економії в медійному дискурсі. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика*. 2023. № 34 (73). С. 181–186. https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/3_2023/33.pdf
14. Хижун Я., Дишлева С. Неологізми сучасної англійської мови: мовознавчий статус та параметри класифікації. Сучасні дослідження з іноземної філології. 2023. № 1(23). С. 150–160. <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.23.150-160> (дата звернення: 21.02.2025)

Pashis L. O., Usyk L. M., Sydor A. R. SOME ASPECTS OF THE INFLUENCE OF SOCIAL NETWORKS AND DIGITAL COMMUNICATION ON LEXICAL INNOVATIONS IN MODERN ENGLISH

The study of the patterns of modern English vocabulary development is particular importance in the current conditions of social development. The actual trend of our time is positioned by the active replenishment of the lexical stock of the English language with innovations, which is caused by the integration of new definitions. The article is aimed at analyzing lexical innovations in English under the influence of digital communication tools and social networks. The study discusses the preconditions for the emergence of new and upgrades of traditional lexical units of English in modern fields of information and communication field. From the standpoint of scientific and linguistic analysis, the specifics of the influence of social networks on the development of English vocabulary have been studied. The object of study is modern English vocabulary in digital communication within social platforms (TikTok, Facebook Twitter, Instagram). The material of the study is the lexical units of modern English, which have been formed and spread in social networks. These lexical changes are classified into several groups – abbreviations and acronyms, neologisms, hashtags, phraseological units and memes. The study provides a number of examples of unique ways of formation of lexical innovations. It is substantiated that the rapid transformation of public life automation and the digitalization of the communication environment leads to the renewal of traditional and the formation of new lexical terminology. It is stated that modern English is seen in the most widely used language in the field of communication, and its lexical stock is actively enriched in the process of cross-cultural communication in

international format. The philosophical basis of communication technologies in the context of raising the level of involvement in the process of communication, empathy and interactivity is highlighted. It is substantiated that along with new opportunities, the development of digital field is accompanied by a number of challenges, in particular – an increase in the level of polarization of society, the spread of misinformation, manipulation of public opinion, which is reflected in vocabulary. It is proved that the process of formation of lexical innovations under the influence of social networks and digital communications contributes to the intensive development of the speech and communication lexical fullness of modern English.

Key words: *communication process, lexical innovations, digitalization, social networks, phraseological units, memes, neologisms, abbreviations.*